

en let og hurtig — selvfølgelig dog efter megen Debat — Gang gennem Tinget, idet der i høj Grad trænges til, at der gøres noget i dette Spørgsmaal, vil der efter vor Mening være opnaaet to eller tre Ting. Der vil være opnaaet det, at man i størst mulig Udstrækning medvirker til at sætte de flest mulige Arbejder i Gang; dernæst det, at man undlader, hvad man gjorde for to Aar siden, nemlig at ødelægge Forsikringsprincippet i Arbejdsløshedskasserne; og endelig det, at man fra Lovgivningsmagtens Side har strakt en Haand ud for at være med til at afhjælpe den Nød og Sorg rundt omkring i de tusind Hjem, hvor Arbejdsløshedsspøgelset sikkert i nogen Grad vil holde sit Indtog i den kommende Vinter.

Hermed skal jeg paa Venstres Vegne tilsige Regeringen Støtte til hurtig og villig Behandling af de Lovforslag, Regeringen har fremsat.

H. P. Hansen (Sorø Amt): Indenfor Arbejderklassen har man i den forløbne Sommer og særlig i Efteraaret med bange Anelser imødeset den kommende Vinter, idet man har frygtet for, at der skulde blive stor Arbejdsløshed. Mere end een Gang er der til den høje Regering rettet Henvendelse om at iværksætte Bestræbelser for at skaffe Arbejde og tillige at foretage saadanne Foranstaltninger, at der, hvis Arbejdsløsheden alligevel indtraf, blev Mulighed for at skaffe de arbejdsløse Hjælp. Men hver Gang saadanne Krav blev fremsat overfor Regeringen, blev de mødt med dette Svar: Regeringen agter at sørge for, at der bliver Arbejde, saaledes at man kan undgaa at yde Arbejdsløshedsunderstøttelse, og hver Gang Regeringen svarede saaledes, anerkendte vi Regeringens Bestræbelser. Derfor kan jeg i Princippet tiltræde det Lovforslag, som er forelagt om Statsstøtte til Arbejders Iværksættelse. Vi er fra alle Sider enige om, at Arbejde er langt at foretrække for Understøttelse, og jeg beklager derfor meget, at dette Lovforslag først foreligger nu; thi dets Gennemførelse nu vil ikke faa den Betydning, det kunde have faaet, hvis det var blevet fremsat paa et tidligere Tidspunkt.

Man har tidligere gjort gældende, at der var egentlig Arbejde nok, hvis man blot var i Stand til at dirigere Arbejderne derhen, hvor Arbejdet var, men Ulykken var den, at Arbejderne ikke ønskede at gaa over fra et Fag til et andet; og det er vel Grunden til, at man nu her i Bemærkningerne til Lovforslaget har anført, at

det er en Forudsætning, at Arbejderne fra et Fag er villige til at gaa over i et andet Fag. Jeg tror, man kunde spare sig denne Bestemmelse, thi desværre tegner Udsigterne sig saaledes, at der vil blive Arbejdsløshed i næsten alle Fag; og i de Fag, hvortil der kan være Tale om, at der kan finde Overgang Sted, nemlig til de ikke-faglærte Arbejdres og til Landarbejdernes Rækker, er Arbejdsløsheden allerede saa stor, at der desværre ikke er nogen Udsigt til, at der vil blive Efterspørgsel efter Arbejde der.

Det Lovforslag, som her foreligger, vil derfor efter min Mening langt fra kunne afhjælpe Arbejdsløsheden i den kommende Vinter, og det er ogsaa ret betegnende, at Regeringen nu selv har ment det rigtigt at supplere dette Lovforslag med et andet, gaende ud paa, at man ogsaa skal kunne yde Hjælp til dem, som ikke kan faa Arbejde. Regeringen har ikke villet høre derom tidligere, men sent er bedre end aldrig, og jeg maa anerkende, at Regeringen nu er kommet til en anden Opfattelse og er gaaet bort fra det Standpunkt, den tidligere indtog: at der var Arbejde nok, og at der kunde skaffes Arbejde, og derfor skulde man ikke yde ekstraordinær Arbejdsløshedsunderstøttelse.

Princippet i Lovforslaget kan jeg, som sagt, paa mit Partis Vegne tiltræde, men selve dets Indhold er for mig ikke tilfredsstillende. Det Tilskud, der ydes fra Statens Side, og som forekom den foregaaende Taler rundeligt, er efter min Mening alt for ringe. Der tilbydes nu $1\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig i 10 Aar. Den Lov, som vedtoges i 1919 — saa vidt jeg husker i Juni Maaned — lød paa $1\frac{1}{2}$ pCt. halvaarlig i 8 Aar. Regeringen vil naturligvis anføre, at 10 Aar er bedre, nu yder man halvaarlig $1\frac{1}{2}$ pCt. i 10 Aar i Stedet for som tidligere i 8 Aar, men det bør erindres, at Forholdene er ganske forandrede fra 1919 til 1920—21. I 1919 kunde man laane Penge til 5 pCt. til Iværksættelse af Arbejder, og $1\frac{1}{2}$ pCt.s halvaarlig Tilskud fra Staten betød da, at Kommunerne havde Pengene til 2 pCt. i 8 Aar. Nu vil Laan neppe kunne optages billigere end til 8—9 pCt., det vil sige, at Kommunerne kommer til at betale 5—6 pCt. i disse 10 Aar og derefter de 8—9 pCt., forsaavidt Laanene ikke bliver af den Beskaffenhed, at de kan tilbagebetales ved nye Laan til en lavere Rente. Hvorledes Rentefoden vil blive om en halv Snes Aar, er der ingen, der ved i Øjeblikket, og derfor mener jeg, at man fra Regeringens Side, fra Rigsdagens Side maa strække sig betydeligt videre, hvis man